

Купить в Беларуси: <http://belveter.by>

Т. А. Копаць

ТРЭНАЖОР

па беларускай мове

5

клас

Дапаможнік для вучняў устаноў агульнай
сярэдняй адукацыі

М а з ы р
«Белы Вецер»
2 0 1 6

Купить в Беларуси: <http://belveter.by>

Купить в Беларуси: <http://belveter.by>

УДК 811.161.3(075.3=161.1)

ББК 81.2Бей-922

К55

Р э ц е н з е н т ы :

кандыдат філалагічных навук, загадчык кафедры сучаснай беларускай мовы
Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта *З. І. Бадзевіч*;
настаўнік беларускай мовы і літаратуры вышэйшай катэгорыі
ДУА «Сярэдняя школа № 153 г. Мінска» *В. С. Владыка*

Копець, Т. А.

К55 Трэнажор па беларускай мове. 5 клас : дапаможнік для
вучняў устаноў агульнай сярэдняй адукацыі / Т. А. Ко-
пець. — Мазыр : Белы Вецер, 2016. — 34, [2] с.

ISBN 978-985-574-633-2.

Дапаможнік змяшчае заданні па ўсіх тэмах курса беларускай мовы
5 класа, якія дапамогуць вучням праверыць і замацаваць атрыманыя
веды, накіраваны на авалоданне вучэбна-моўнымі і маўленча-камуніка-
тыўнымі ўменнямі і навыкамі.

Рэкамендуецца вучням, настаўнікам беларускай мовы і літаратуры.

УДК 811.161.3(075.3=161.1)

ББК 81.2Бей-922

ISBN 978-985-574-633-2

© ТАА ВД «Белы Вецер», 2016

Купить в Беларуси: <http://belveter.by>

ПРАДМОВА

Дапаможнік прызначаны для фарміравання і замацавання граматычных уменняў і навыкаў, а таксама для развіцця маўленча-камунікатыўнай дзейнасці, узбагачэння і актывізацыі лексічнага запasu вучняў. Прадстаўлены ў выданні матэрыял змяшчае вялікую колькасць заданняў, якія дапамогуць асвоіць усе раздзелы курса беларускай мовы, вивучаемыя ў 5 класе. Заданні сістэматызаваны па тэматычным прынцеце і размешчаны ў той жа паслядоўнасці, у якой адпаведны матэрыял падаецца ў падручніку. Спецыяльна падобраныя заданні выпрацауюць у вучня канцэнтрацыю і замацауюць эфект навучання, што ў выніку станоўча скажацца на пісьме і ў вусным маўленні.

Трэнажор можна выкарыстоўваць як для адпрацоўкі ўменняў і навыкаў вучняў па тэмах, вивучаемых у 5 класе, так і для ажыццяўлення кантролю па засваенні вучэбнага матэрыялу ва ўстановах адукацыі і дома.

СПІС ВЫКАРЫСТАНАЙ ЛІТАРАТУРЫ

1. *Колас, Я.* Новая зямля. Казкі жыцця : паэма, апавяданні / Я. Колас. Мінск: Маст. літ., 2001.
2. *Крапіва, К.* Збор твораў у 6 т. Т. 1. Вершы, байкі, эпіграмы, паэмы / К. Крапіва. Мінск: Маст. літ., 1997.
3. *Крыга, А.* Медзведзяня шукае сяброў : апавяданні / А. Крыга. Мінск: Юнацтва, 1987.
4. *Маўр, Я.* У краіне райскай птушкі : аповесці, апавяданні / Я. Маўр. Мінск: Юнацтва, 2000.
5. *Маўр, Я.* Чалавек ідзе : аповесці і апавяданні / Я. Маўр. Мінск: Юнацтва, 1989.
6. *Солахаў, А. В.* Займальны матэрыял па беларускай мове / А. В. Солахаў. Мінск: Лексіс, 2004.

ЗМЕСТ

<i>Прадмова</i>	3
Паўтарэнне вывучанага	
Тэкст. Тэма і асноўная думка тэксту	4
Сувязь сказаў у тэксце	4
Назоўнік	5
Прыметнік	5
Займеннік	6
Дзеяслоў	6
Сінтаксіс і пунктуацыя	
Словазлучэнне	7
Стылі маўлення	8
Сказы апавадальныя, пыталыныя і пабуджальныя. Клічныя сказы	8
Галоўныя члены сказа. Неразвітыя сказы	9
Даданыя члены сказа. Развітыя сказы	10
Сказы з аднароднымі членамі	10
Зваротак	11
Складаны сказ	11
Простая мова	12
Дыялог	12
Фанетыка і арфаэпія. Графіка і арфаграфія	
Літара як знак гука	13
Прызначэнне літар <i>е, ё, ю, я, і</i>	13
Беларускі алфавіт	14
Склад і націск	14
Перанос слоў	14
Тыпы тэкстаў	14
Галосныя гукі	15
Правапіс галосных <i>о, э, а</i>	16
Правапіс галосных <i>е, ё, я</i>	16
Правапіс спалучэнняў <i>іё (ыё), ія (ыя), іе (ые)</i>	17
Зычныя гукі. Звонкія і глухія, свісцячыя і шыпячыя	18

Цвёрдыя і мяккія зычныя гукі	18
Мяккі знак. Раздзяляльны мяккі знак і апостраф . . .	19
Зычныя <i>д-дз, т-ц</i>	20
Правяпіс <i>у, ў</i>	21
Падоўжаныя зычныя	22
Прыстаўныя гукі	22

Лексіка. Фразеалогія

Лексічнае і граматычнае значэнне слова	23
Агульнаўжывальныя словы і словы абмежаванага ўжывання	24
Прафесійныя словы. Навуковыя тэрміны	24
Устарэлыя словы і неалагізмы	24
Спрадвечна беларускія і запазычаныя словы	25
Адназначныя і мнагазначныя словы	26
Прамое і пераноснае значэнне слова	26
Сінонімы	26
Антонімы	27
Амонімы	27
Фразеалагізмы	28

Словаўтварэнне і арфаграфія

Змяненне і ўтварэнне слоў	28
Аснова і канчатак слова	29
Корань слова	29
Прыстаўка	29
Суфікс	30
Чаргаванне зычных і галосных у аснове	30
Правяпіс прыставак, якія заканчваюцца на зычны . . .	31
Правяпіс <i>й, ы</i> пасля прыставак	31
Асноўныя спосабы ўтварэння слоў: прыставачны, суфіксальны, прыставачна-суфіксальны	31
Утварэнне і правяпіс складаных слоў	32
Складанаскарочаныя словы	32

<i>Спіс выкарыстанай літаратуры</i>	<i>33</i>

Купить в Беларуси: <http://belveter.by>

1

Вучэбнае выданне

КОПАЦЬ Таццяна Аляксандраўна

ТРЭНАЖОР ПА БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ

5 к л а с

Дапаможнік для вучняў устаноў агульнай сярэдняй адукацыі

Адказны за выпуск *А. У. Зуева*

Вядучы рэдактар *С. Я. Шумак*

Рэдактар *І. А. Паўлоўская*

Мастак *А. М. Рogaва*

Мастак вокладкі *А. М. Рogaва*

Камп'ютарная вёрстка *І. А. Паўлоўскай*

Падпісана да друку з арыгінал-макета 27.10.2015. Фармат 60x84 1/16. Папера афсетная. Друк лічбавы. Ум. друк. арк. 2,09. Ул.-выд. арк. 0,86. Тыраж 2013 экз. Заказ 612/5746332-1.

Выдавец і паліграфічнае выкананне:

Таварыства з абмежаванай адказнасцю «Выдавецкі Дом «Белы Вецер». Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі выдаўца, вытворцы, распаўсюджвальніка друкаваных выданняў № 1/35 ад 16.01.2015. 247760, г. Мазыр, вул. Савецкая, 198/4. Тэл./факс (0236) 32-51-03, 32-51-22. Філіял: 220007, г. Мінск, вул. Валадзько, 30, оф. 417. Тэл. (017) 224-66-89, 298-50-26, 298-50-27.

<http://belveter.by>. E-mail: book@belveter.by

Купить в Беларуси: <http://belveter.by>